

RENÉ VAN HELL,
HOLLANDIA BUDAPESTI NAGYKÖVETÉNEK
KÖSZÖNTŐJE

*Tisztelt Szilvássy Zoltán Rektor Úr,
tisztelt Papp László polgármester úr, tisztelt Wenzel nagykövet úr,
tisztelt Burkhard nagykövet úr, hölgyeim és uraim, tisztelt vendégek!*

A hollandiai reformációt, más országokkal ellentétben, nem a Tizenhét Tartomány uralkodói kezdeményezték, hanem a különböző népi mozgalmak, amelyek sikeréhez a kontinens más részeiből, köztük Magyarországról jövő protestáns zarándokok érkezése is hozzájárult. Hollandiában még ma is érezhető a protestáns szellemiség öröksége.

Engedjék meg, hogy említést tegyek a holland-magyar történelmi és kulturális kapcsolatok néhány fontos állomásáról.

A „Magyarország” szó először Magyarországi Mária, II. Lajos király özvegye révén került be a holland történelmi köztudatba. Miután férje a mohácsi csatában életét veszítette, a magyar-cseh királyné Németalföld kormányzója lett 1531 és 1555 között. Magyar uralkodói címét élete végéig megtartotta, és férje iránt érzett gyásza is végigkísérte életét. 1993-ban nagyszabású kiállítást rendeztek Hollandiában a királyné tiszteletére.

A holland-magyar kapcsolatok alapjait a reformáció idején fektették le. A Magyar Királyság népességének nagy része a 16. században felvette a protestáns vallást.

Az utrechti unióban 1579-ben megalakult Hollandiának sikerült kivívnia a Habsburg-háztól való függetlenségét. A hosszadalmas harcban kulcsfontosságú szerepet kapott a vallásszabadság, csakúgy, mint Erdély esetében, amely a szuverenitás kérdése mellett ez ügyben is szembe szállt a Habsburgokkal. Az 1648-as vesztfáliai békét aláíró uralkodók között volt I. Rákóczi György, erdélyi fejedelem, a protestáns hatalmak szövetségese.

A magyarországi kollégiumok és hollandiai egyetemek közötti, évszázadokra visszanyúló kapcsolatok alapja a kálvinizmus volt. A magyar református kollégiumok nagy számban küldték diákjaikat hollandiai egyetemekre: Franeker, Groningen, Utrecht és Leiden városába. Ezek a diákok széleskörű tudással felvértezve tértek vissza Magyarországra, hozzájárulva ezzel az akkori értelmiség fejlődéséhez.

Szeretnék még megemlíteni egy további, Önök közül sokak számára ismert fontos eseményt. 1676-ban Michiel de Ruyter holland admirális, a holland történelem ikonikus alakja, kiszabadította a magyar gályarab prédikátorokat. A debreceni Nagytemplom mellett található Michiel de Ruyter- emlékmű a holland–magyar kapcsolatok ezen

szép példájának adózik tisztelettel. A tavalyi évben, Hollandia Európai Unió elnöksége idején Frits de Ruyter, az admirális egyenes ági leszármazottja Magyarországra utazott, amikor is előadásokat tartott és emléktáblákat látogatott meg.

Az előbbieken említett szoros kapcsolatok fényében érthető, hogy a holland nép miért döntött úgy, hogy a 20. században több ezer magyar gyermeket fogad be, akik közül sokat árvák, alultápláltak voltak és a világháborúk, illetve az 1956-os forradalom áldozataivá váltak. A gyermekvonatok több mint 60 ezer kiskorút és fiatal felnőttet szállítottak Hollandiába, akiket hónapokig vagy akár évekig is családnál szállásoltak el. Ezen emberbarát cselekedet utóhatásai és emlékei nem halványultak el. A jótékonyági alapból fennmaradó pénzből Budapesten, a Városligeti fasoron iskolát építettek, amelyet Julianna királynőről neveztek el.

Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a történelem hosszú ideje kegyesebb volt Hollandiához, mint Magyarországhoz. A múlt évszázad nagy részében Magyarország különböző diktatúrák elnyomásától szenvedett, ami során számtalan magyar állampolgárt hurcoltak el munkatáborokba, sokuk életüket veszítették, vagyonukat elkobozták, és koncepciók pert folytattak ellenük. Azóta sok minden megváltozott. Magyarország ma független és mint független nemzet, erős szövetségese Hollandiának a NATO-ban, az Európai Unióban, az ENSZ-ben és az OECD-ben – de mindenekelőtt egymás barátai vagyunk, szabad akaratunkból. Három kiemelkedő magyarországi egyetemen található néderlandisztika képzés, amelyek közül a debreceni különösen aktív, kiváló munkaerő-piaci lehetőségekkel felvértezve hallgatóit. A kulturális és üzleti kapcsolatok szintén élénkek a két ország között.

Mint Hollandia kijelölt nagykövete, szívből remélem, hogy a két ország közötti baráti kapcsolatok a jövőben is virágozni fognak.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.